

4096
37 P. 2539 18. 15

51/11

1878

วันที่ 18 ก.ย. ๒๕๖๑
เวลา ๘.๓๐ น.

longer in range

1.4 สำนักงานฯ ได้ทูลเกล้าฯ ถวายร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 และการบรรยายสรุปแด่ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในวโรกาสที่ทรงเสด็จเยี่ยมสำนักงานฯ เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2539 ด้วย

2. สารสำคัญของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 โดยสรุป ประกอบด้วย

2.1 วิสัยทัศน์สังคมไทยที่พึงปรารถนาในอนาคต

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 เป็นก้าวที่สำคัญอย่างยิ่งของการพัฒนาประเทศไปสู่วิสัยทัศน์ของสังคมไทยที่พึงปรารถนาในอนาคต ซึ่งทุกฝ่ายในสังคมที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ ต้องการที่จะให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วภายในปี พ.ศ. 2563 (ค.ศ. 2020) โดยมีการพัฒนาที่สมดุลในทุกด้าน ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเศรษฐกิจไทยจะมีขนาดเป็นลำดับที่ 8 ของโลก คนไทยมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวไม่ต่ำกว่า 300,000 บาทต่อปี หรือประมาณ 12,000 เหรียญสหรัฐฯ ซึ่งวัด ณ ระดับราคาปี 2536 และสัดส่วนคนยากจนจะลดลงต่ำกว่าร้อยละ 5 ควบคู่กันไปกับการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนส่วนใหญ่

2.2 แนวคิดใหม่ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8

เพื่อให้สามารถบรรลุวิสัยทัศน์ดังกล่าว ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ได้ปรับแนวคิดการพัฒนาจากเดิมที่เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจแต่เพียงอย่างเดียว มาเป็นเน้นคนเป็นจุดหมายหลักหรือศูนย์กลางของการพัฒนา เพราะคนเป็นปัจจัยชี้ขาดความสำเร็จของการพัฒนาในทุกเรื่อง โดยการพัฒนาเศรษฐกิจไม่ใช่เป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนาอีกต่อไป รวมทั้งปรับเปลี่ยนวิธีการวางแผนจากการแยกส่วนรายสาขาเศรษฐกิจหรือสังคมที่ขาดความเชื่อมโยงเกื้อกูลกันมาเป็นการพัฒนาแบบรวมส่วนหรือบูรณาการเพื่อให้เป็นแผนพัฒนาฯ ที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์ให้คนไทยส่วนใหญ่ของประเทศอย่างแท้จริง

2.3 วัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8

การพัฒนาในระยะ 5 ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ได้กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของการพัฒนา สรุปได้ดังนี้

1) วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของแผนฯ 8 มุ่งเสริมสร้างศักยภาพของคนทุกคนทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ให้สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการปกครอง มุ่งเน้นการพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมให้มีความมั่นคง เสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว ชุมชน และเปิดโอกาสให้คนทุกฝ่ายในสังคมมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศมากยิ่งขึ้น ควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจให้เจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ มั่นคงและสมดุล โดยให้มีการใช้ประโยชน์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์เพื่อสนับสนุนการพัฒนาได้อย่างยั่งยืน

2) เป้าหมาย

ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ได้กำหนดเป้าหมายซึ่งเป็นเครื่องชี้วัดผลของการพัฒนาทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และการรักษาสีน้ำเงิน เช่น การพัฒนาคุณภาพของเด็กปฐมวัย การขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน 9 ปีของเด็กในวัยเรียน เพื่อเตรียมขยายเป็น 12 ปี การพัฒนาคุณภาพของแรงงาน การเพิ่มศักยภาพของผู้ด้อยโอกาส การลดการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดให้อยู่ในระดับร้อยละ 3.4 ของผลผลิตรวม ในปีสุดท้ายของแผนฯ 8 การรักษาอัตราเงินเฟ้อในระดับเฉลี่ยร้อยละ 4.5 ต่อปี การลดสัดส่วนคนยากจนให้น้อยกว่าร้อยละ 10 การอนุรักษ์ป่าให้ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของพื้นที่ของประเทศ เพิ่มการลงทุนฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

2.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายดังกล่าว ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาของแผนฯ ไว้ 7 ยุทธศาสตร์หลัก สรุปได้ดังนี้

1) การพัฒนาศักยภาพของคน ประกอบด้วย การส่งเสริมให้ประชากรมีโครงสร้างและการกระจายตัวที่เหมาะสม การพัฒนาศักยภาพของคนในด้านจิตใจ การพัฒนาสติปัญญา และทักษะฝีมือของคนไทยให้ปรับตัวได้กับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการพัฒนากลุ่มผู้ด้อยโอกาส และการพัฒนาสุขภาพพลานามัยเพื่อให้คนไทยทุกคนมีสุขภาพดีถ้วนหน้า

2) การพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมให้เอื้อต่อการพัฒนาคน ประกอบด้วย การเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน การพัฒนาระบบความมั่นคงทางสังคม การพัฒนาประสิทธิภาพระบบการอำนวยความสะดวก การคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และการส่งเสริมให้วัฒนธรรมมีบทบาทในการพัฒนาคน และสังคม

3) การเสริมสร้างศักยภาพการพัฒนาของภูมิภาคและชนบทเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึง ประกอบด้วย การพัฒนาพื้นที่ในภูมิภาค พัฒนาการมีส่วนร่วมและศักยภาพของชุมชน การพัฒนาอาชีพและรายได้ของคนไทยด้วยการกระจายกิจกรรมทางเศรษฐกิจและบริการทางสังคมสู่ภูมิภาคและชนบท และการเพิ่มบทบาทขององค์การพัฒนาเอกชนและธุรกิจเอกชน การแก้ไขปัญหาสภาพแวดล้อมเมือง และการบริหารจัดการงานพัฒนาในลักษณะพหุภาคีทั้งโดยทั่วไปและในพื้นที่

4) การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจเพื่อสนับสนุนการพัฒนาคนและคุณภาพชีวิต ประกอบด้วย การเสริมสร้างระบบเศรษฐกิจให้เข้มแข็งและเจริญเติบโตได้อย่างมีเสถียรภาพ การปรับโครงสร้างการผลิตให้เข้มแข็งพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของตลาดโลก การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งการพัฒนาพื้นที่ ชุมชน และบริการโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทย

5) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย การบริหารจัดการเพื่ออนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ การดูแลรักษาสีน้ำเงินให้มีประสิทธิภาพและเป็น

ประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม รวมทั้งการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชน การป้องกันและบรรเทาภัยอันเกิดจากธรรมชาติ

6) การพัฒนาประชาธิปไตย ประกอบด้วย การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างหลักนิติธรรมในการบริหารรัฐกิจ การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในสังคมโดยสันติวิธี การสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะของภาครัฐ การปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบราชการ และการสร้างความเข้าใจในนโยบายสาธารณะร่วมกัน

7) การบริหารจัดการเพื่อการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย การดำเนินการแบบองค์รวมโดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันคิดร่วมกันทำ โดยใช้ยุทธศาสตร์และแนวทางของแผนควบคู่ไปกับการจัดการในระดับพื้นที่ตามภารกิจของหน่วยงานและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในสังคม การพัฒนากลไกภาครัฐและนอกภาครัฐ การเร่งรัดพัฒนากฎหมายตามแนวทางของระบบกฎหมายมหาชน การปรับบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคีเพื่อการพัฒนา การเพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงานกลางในการแปลงแผนไปสู่ทางปฏิบัติ และการสนับสนุนการติดตามประเมินผลโดยการสร้างดัชนีชี้วัดทั้งในระดับภาพรวมและแผนงานโครงการใน 5 ระดับ คือ ดัชนีชี้วัดผลกระทบขั้นสุดท้ายของการพัฒนา ดัชนีชี้วัดประสิทธิผลของการพัฒนาเฉพาะด้าน ดัชนีชี้วัดประสิทธิผลของยุทธศาสตร์การพัฒนา ดัชนีชี้วัดประสิทธิผลขององค์กรที่ดำเนินงานพัฒนา และดัชนีชี้วัดสถานการณ์ที่เป็นจริงในด้านต่าง ๆ โดยมีรายละเอียดปรากฏตามร่างแผนพัฒนาฉบับที่ 8 ที่แนบมาด้วยนี้

3. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

สำนักงานฯ จึงใคร่ขอเสนอคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบใน 6 ประเด็น ดังต่อไปนี้ คือ

3.1 ให้ความเห็นชอบร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ขั้นสุดท้ายเพื่อประกาศใช้เป็นแผนพัฒนาประเทศตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2539 เป็นต้นไป

3.2 เพื่อให้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 สามารถแปลงออกสู่ภาคปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขอให้ทุกกระทรวงเร่งรัดจัดทำแผนปฏิบัติการในเรื่องสำคัญ ๆ ที่สอดคล้องกับแนวคิดและสาระสำคัญของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ที่เน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา โดยมีการจัดทำแผนงานและโครงการในลักษณะที่เป็นภาคีการพัฒนา ร่วมกันของหลาย ๆ ฝ่าย ทั้งของภาครัฐบาล ธุรกิจเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรเอกชน สื่อมวลชน นักวิชาการ ตลอดจนองค์กรระหว่างประเทศ โดยให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบกลางของงบประมาณปี 2540 จำนวนหนึ่ง เพื่อใช้สำหรับการเตรียมการจัดทำแผนปฏิบัติการของแต่ละกระทรวงให้ทันกับการจัดสรรงบประมาณปี 2541

ทั้งนี้ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเร่งรัดจัดทำคู่มือชี้แจงการแปลงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 สู่การปฏิบัติเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการต่อไป

3.3 ขอให้หน่วยงานกลางที่มีบทบาทสำคัญในด้านการวางแผน การจัดสรรทรัพยากร และสนับสนุนการพัฒนา ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เร่งรัดการปรับปรุงระบบการบริหารงานให้เอื้อต่อการแปลงแผนสู่ภาคปฏิบัติตามแนวทางใหม่ของการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเห็นควรอนุมัติในหลักการให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติปรับโครงสร้างองค์กรและการบริหารงาน และจัดทำรายละเอียดเสนอสำนักงาน ก.พ.ต่อไปดังนี้

- 1) แยกงานวิชาการออกจากงานบริหาร โดยให้ความสำคัญกับงานวิชาการเพื่อสนับสนุนภารกิจหลักในการกำหนดนโยบาย ด้วยการจัดรูปแบบองค์กรในลักษณะกลุ่มงาน และให้ข้าราชการของสำนักงานฯ สามารถปฏิบัติงานโดยได้รับค่าตอบแทนด้านงานวิจัยเช่นเดียวกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัย
- 2) ปรับปรุงกลุ่มงานด้านบริหารระดับสำนักงานใหม่จากเดิม 5 กลุ่มงาน เป็น 6 กลุ่มงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8
- 3) ให้ความสำคัญกับงานศูนย์พัฒนาภาคของสำนักงานฯ ทั้ง 4 ภาค เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่นมีความเข้มแข็งขึ้น
- 4) ให้ความสำคัญกับงานที่สำนักงานฯ ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการระดับชาติ ซึ่งมี ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน
- 5) ปรับระบบบริหารงานภายในรูปของกลุ่มงานแทนการจัดแบบฝ่าย ทั้งนี้เพื่อความยืดหยุ่นคล่องตัวและย่นระยะเวลาการทำงาน

3.4 ขอให้รัฐบาลพิจารณาสนับสนุนหลักการในการจัดตั้งกองทุนจำนวนหนึ่งเป็นกองทุนร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคองค์กรพัฒนาเอกชน ภาคต่างประเทศ ฯลฯ เพื่อใช้ในการสนับสนุนแผนงานและโครงการที่จัดทำขึ้นในลักษณะที่เป็นองค์รวมตามปรัชญาหลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2541 เป็นต้นไป

3.5 ขอให้รัฐบาลพิจารณาจัดตั้งสถาบันที่มีมูลนิธิรองรับ เช่น อาจใช้ชื่อว่า “สถาบันภูมิพลมหาราช” เพื่อทำหน้าที่ศึกษาวิจัย วางแผนและสนับสนุนการพัฒนาคคน และสังคมในลักษณะที่เป็นองค์รวมแบบบูรณาการ ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนแนวคิดและทิศทางของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ที่เน้นให้คนเป็นศูนย์กลางหรือจุดหมายหลักของการพัฒนาซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่พึงปรารถนาในอนาคต คือ “เศรษฐกิจดี สังคมไม่มีปัญหา การพัฒนายั่งยืน”

3.6 เนื่องจากแผนพัฒนา ฉบับที่ 8 ได้นั้นให้คนเป็นศูนย์กลางหรือเป็นจุดหมายหลักของการพัฒนา ซึ่งสะท้อนพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่ทรงมีพระราชหฤทัยมุ่งมั่นที่จะพัฒนาให้คนไทยทุกคนสามารถพึ่งตนเองได้ ซึ่งเป็นการพัฒนาแบบยั่งยืน เพื่อสนองพระราชปณิธานดังกล่าว จึงควรน้อมเกล้าถวายแผนพัฒนา ฉบับที่ 8 ซึ่งเป็นแผนพัฒนา ของประชาชนที่มีผู้แทนจากทุกฝ่ายในสังคมได้มีส่วนร่วมดำเนินการมาตั้งแต่ต้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี ในปีพุทธศักราช 2539

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไปด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

(นายสุเมธ ตันติเวชกุล)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

15/1/39 ดร.ม.

16/1/39 ดร.ม.พ.ม.

17/1/39

(นายอำนาจ วรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

ตั้งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี

17/1/39